

ПОГОДЖЕНО

Економіст відділу бухгалтерського обліку
та звітності централізованої бухгалтерії
управління освіти
Біляївської міської ради

_____ Сірак Л.В.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Біляївського ліцею №3
Біляївської міської ради
Одеського району
Одеської області

_____ О.А.Тьосса

«_____» _____ 2022р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА Біляївського ліцею №3 Біляївської міської ради Одеського району Одеської області на 2022/2023 навальний рік

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Біляївського ліцею №3
Біляївської міської ради
Одеського району
Одеської області
протокол №01 від 29.08.2022 року

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка
2. Обґрунтування мети та цільових завдань освітньої програми
3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової, базової та профільної освіти
5. Перелік та зміст освітніх галузей
6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу
7. Особливості організації освітнього процесу
8. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
9. Очікувані результати навчання здобувачів освіти
10. Робочий навчальний план
11. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами
12. Індивідуальні навчальні плани для дітей з особливими освітніми потребами

1. Пояснювальна записка

Діяльність Біляївського ліцею №3 Біляївської міської ради Одеського району Одеської області спрямована на створення умов для саморозвитку та самореалізації кожного здобувача освіти як громадянина України та орієнтується на здобуття учнями умінь і навичок, необхідних сучасній людині для успішної самореалізації у професійній діяльності, особистому житті, громадській активності.

Головними завданнями школи є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту, якісні освітні послуги та академічну мобільність;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості здобувача освіти, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду, свободи творчої, спортивної, оздоровчої, культурної діяльності;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство, справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Ліцей несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні та нешкідливі умови освітньої діяльності;

- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства загальноосвітній навчальний заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта;

II ступінь – базова середня освіта;

III ступінь – повна загальна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Відповідно до ст. 33 Закону України «Про освіту», ст. 15, 38, 39 Закону України «Про загальну середню освіту», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України (далі КМУ) від 14.12.2016 № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»), розпоряджень КМУ від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою КМУ № 87 від 21.02.2018, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою КМУ № 898 від 30.09.2020, інших нормативно-правових актів і розпорядчих документів у **2022/2023** навчальному році Біляївський ліцей №3 Біляївської міської ради Одеського району Одеської області працюватиме за освітньою програмою, яку складено відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України (далі МОН України):

- наказ МОН України від 13.07.2017 № 1021 «Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня»;

- наказ МОН України від 23.03.2018 № 283 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи»;

- наказ МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464);
- наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» (Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко);
- наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» (для 3-4 класів) (Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко);
- наказ МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

Освітня програма Біляївського ліцею №3 Біляївської міської ради Одеського району Одеської області (далі – освітня програма) наскрізна, оскільки охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова освіта) та III (профільна освіта) ступенях навчання, визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін;
- вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової, базової та профільної освіти;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти.

2. Обґрунтування мети та цільових завдань освітньої програми

Метою освітньої програми є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Цілями початкової освіти визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до

вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Цілями базової освіти визнано розвиток природних позитивних нахилів і здібностей, обдарувань, творчого мислення, оволодіння вміннями самостійної пізнавальної діяльності; досконале володіння рідною мовою; засвоєння знань із базових дисциплін; формування національної гідності й громадянської позиції; виховання соціально-психологічної готовності до набуття професії та активної участі у продуктивній праці.

Цілями профільної освіти визнано профільне навчання на основі поєднання змісту освіти, визначеного стандартом профільної середньої освіти, і поглибленого вивчення української мови та історії України з урахуванням здібностей та освітніх потреб здобувачів освіти з орієнтацією на продовження навчання на вищих рівнях освіти.

Цільові завдання освітньої програми полягають у формуванні ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Усі компетентності однаково важливі і взаємопов'язані: елементи, притаманні одній компетентності, впливатимуть на формування інших.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані Біляївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №3 Біляївської міської ради Одеської.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає **3500** годин/навчальний рік:

- для 1-го класу – **805** годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – **875** годин/навчальний рік,
- для 3-4-х класів – **910** годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає **5752,5** годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – **1085** годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – **1120** годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – **1150** годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – **1172,5** годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – **1225** годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає **2555** годин/навчальний рік:

- для 10-х класів – **1260** годин/навчальний рік,
- для 11-х класів – **1295** годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані Біляївського ліцею №3 Біляївської міської ради Одеського району Одеської області.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової, базової та профільної освіти

Початкова освіта	Базова освіта	Профільна освіта
Початкова освіта здобувається в школі І ступеня, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).	Базова освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту, на 01 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж	Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію, на 01 вересня

	навчального року.	поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.
Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.	Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.	Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

5. Перелік та зміст освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими 7 освітніми галузями, які реалізуються через наступні предмети:

Початкова освіта	Базова освіта	Профільна освіта
<i>Мови і літератури (мовно-літературний компонент)</i>		
Навчання грамоти Українська мова Англійська мова	Українська мова Українська література Англійська мова Зарубіжна література	Українська мова Українська література Англійська мова Зарубіжна література
<i>Суспільствознавство</i>		
Я досліджую світ	Досліджуємо історію і суспільство Історія України Всесвітня історія Основи правознавства	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта
<i>Мистецтво</i>		
Музичне мистецтво Образотворче мистецтво	Музичне мистецтво Образотворче мистецтво Мистецтво	
<i>Математика</i>		
Математика	Математика Алгебра Геометрія	Алгебра Геометрія
<i>Природознавство</i>		
Я досліджую світ	Пізнаємо природу Біологія Географія Фізика	Біологія Географія Фізика Хімія

	Хімія	Астрономія
<i>Технології</i>		
Інформатика Дизайн і технології	Технології Трудове навчання Інформатика	Інформатика Технології
<i>Здоров'я і фізична культура</i>		
Я досліджую світ Фізична культура	Здоров'я, безпека та добробут Основи здоров'я Фізична культура	Фізична культура Захист України

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у навчальних програмах, обраних для викладання предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану.

Для забезпечення отримання учнями початкової базової, повної загальної освіти у школі використовуються наступні навчальні програми, затверджені наказами МОН України:

**Перелік модельних навчальних програм навчального плану
школи для вивчення предметів інваріантної складової
у 1-11 класах у 2022/2023 навчальному році**

Назва програми	Клас	Яким документом затверджено (схвалено)
Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (1-2 класи)	1-2	Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272
Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (3-4 класи)	3-4	Наказ МОН України від 08.10.2018 № 1273
Модельна навчальна програма «Математика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.).	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (колектив авторів)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма «Математика	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017

(рівень стандарту) 10-11 класи»		№1407
Модельна навчальна програма «Українська мова. 5–6 класи: для закладів загальної середньої освіти»; автори О. В. Заболотний, В. В. Заболотний, В. П. Лавринчук, К. В. Плівачук, Т. Д. Попова	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальні програма «Українська мова (профільний рівень). 10-11 класи	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Модельна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г. та ін.).	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. Іноземні мови.	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкара С. І., Шило С. Б.)	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма "Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.)	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)

Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017
Зарубіжна література. Рівень стандарту. 10-11 клас (колектив авторів)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» авт. О. Бурлака та ін.	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 10-11 (профільний рівень)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 10-11 (рівень стандарт)	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія. України для 5-9 та 10-11 класів зі змінами»	10-11	Наказ МОН від 21.02.2019 №236
Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т.О. Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.Є., Лоха Л.О., Силенко В.В.)	9	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Навчальні програма «Громадянська освіта»	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (колектив авторів)	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
Хімія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (колектив авторів)	10-11	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
«Фізика і Астрономія 10-11» (рівень стандарт та профільний рівень), авторського колективу Національної	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539

академії педагогічних наук під керівництвом Ляшенка О.І.		
Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Географія 10-11 клас. Рівень стандарту	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнюк Т. В.)	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Фізика. 7-9 класи. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Фізика та астрономія. 10-11 класи. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту) ред. Ляшенко О.І.	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Модельна навчальна програма «Інформатика.5-6 класи». Для закладів загальної середньої освіти (автори: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах) (колектив авторів)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Навчальна програма "Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (колектив авторів)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Біологія і екологія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Навчальна програма «Захист Вітчизни» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарт) (колектив авторів)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Програма для загальноосвітніх	1-4	Лист МОН від 05.10.2005

навчальних закладів «Фізична культура» для дітей, які за станом здоров'я, віднесені до спеціальних медичних груп (автор Майер В.І.)		№ 1/11-5812
Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	5	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН від 10.08.2021 №898)
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (авт. М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексейчук, В. В. Деревянко, Т. А. Дмитрієва, Е. А. Єрмоменко, І. Р. Захарчук, О. М. Лакіза. В. О. Сілкова)	6-9	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) (авт. М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексейчук, В.В. Деревянко, В.М. Єрмолова, В.О.Сілкова)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Волощенко О. В., Гриньова М. В., Козак О. П., Овчарук О. В., Седоченко А. Б., Сорока І. З., Страшко С. В.)	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (колектив авторів)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Модельна навчальна програма з технологій для 5–6 класів авторів Кільдеров Д. Б., Мачача С. С. та ін.	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Наказ МОН України від 07.06.2017 №804
Навчальна програма "Технології. 10-11 класи (рівень стандарту)"	10-11	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407

Модельна навчальна програма «Мистецтво 5–6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Навчальні програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Курс за вибором «Біляївка – мій рідний край»	7-8	Схвалено комісією з історії Науково-методичної Ради Міністерства освіти, молоді і спорту України
Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є. Д., Бакка Т. В., Желіба О. В., Козіна Л. Є., Мелещенко Т. В., Щупак І. Я.)	5	Наказ МОНУ від 12.07.2021 №795)
Програми курсів за вибором і факультативів з української мови (за заг. ред. К.В. Таранік-Ткачук)	5-11	Лист МОН України від 18.10.2016 № 2.1/12-Г-776

6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації процесу початкової освіти є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основними формами організації процесу базової освіти є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору

матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основними формами організації процесу профільної освіти є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент

на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується для вечірньої форми здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах

змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

7. Особливості організації освітнього процесу

Великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Педагогіка партнерства (співробітництва) ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства. Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Принципи партнерства застосовуємо:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);

- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації навчально-виховного процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Упродовж останніх років наполегливо працюємо на упровадження особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму.

Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для нової української школи є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

8. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Початкова освіта	Базова освіта	Профільна освіта
Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:		

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

9. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопродметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Початкова освіта	Базова освіта	Профільна освіта
Спілкування державною мовою		
<p>Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях</p>	<p><i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>	
Спілкування іноземними мовами		
<p>Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування</p>	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з</p>	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні</p>

	<p>іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>	<p>комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>	
--	--	---	--

Математична компетентність

<p>Математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та</p>	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати;</p>
--	--

ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини	прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
---	--

Основні компетентності у природничих науках і технологіях

Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
--	--

Інформаційно-цифрова компетентність

Інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
--	--

Уміння вчитися впродовж життя

Навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність, моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї
--	---

<p>власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі</p>	<p>навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії</p>
---	---

Ініціативність і підприємливість

<p>Підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективною співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень</p>	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
---	--

Соціальна і громадянська компетентності

<p>Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне</p>	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту</p>
---	--

розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя	
Обізнаність і самовираження у сфері культури	
Культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
Екологічна грамотність і здорове життя	
Екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства	<p><i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна

та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Початкова освіта	Базова освіта	Профільна освіта
«Екологічна безпека й сталий розвиток»		
<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>		
«Громадянська відповідальність»		
<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо</p>		

різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

«Здоров'я і безпека»

Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

«Підприємливість і фінансова грамотність»

Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

10.Робочий навчальний плану на 2022/2023 навчальний рік

Ліцей

Орієнтовна кількість класів – 20

Орієнтовна кількість учнів – 443

Статутом закладу визначено українську мову навчання.

Робочий навчальний план розроблений на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», чинних Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти, Положення про ліцей. Навчальний заклад працює за навчальними планами:

1-2 класи: наказ Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко та відповідний навчальний план;

3-4 класи: наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти» Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко та відповідний навчальний план.

5-ті класи : наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

6-9-ті класи: наказ Міністерства освіти і науки України №405 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» , **таблиця 01;**

10 -11 класи: наказ Міністерства освіти і науки України № 408 від 20.04.2018 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493) «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» , **таблиця 2.**

Визначення режиму роботи закладу:

- мова навчання – українська;
- режим навчання – п'ятиденний;
- змінність – 2 зміни;
- початок занять – о 08 год.30 хв.;
- тривалість уроків:
 - 1-ші класи – 35 хв.;
 - 2-4-ті класи – 40 хв.;
 - 5-11-ті класи – 45 хв.
- тривалість перерв **5-11 класи:**
 - 1 урок** – 08.30 – 09.15
 - 2 урок** – 09.25 – 10.10
 - 3 урок** – 10.20 – 11.05
 - 4 урок** – 11.15 – 12.00
 - 5 урок** – 12.10 – 12.55
 - 6 урок** – 13.05 – 13.50
 - 7 урок** – 14.00 – 14.45
- тривалість перерв у 1-4-х класах:

І-ша зміна

1-ші класи

- 1 урок** – 08.30 – 09.05
- 2 урок** – 09.25 – 10.00
- 3 урок** – 10.20 – 10.55
- 4 урок** – 11.15 – 11.50
- 5 урок** – 12.10 – 12.45

2-гі класи

- 1 урок** – 08.30 – 09.10
- 2 урок** – 09.25 – 10.05
- 3 урок** – 10.20 – 11.00
- 4 урок** – 11.15 – 11.55
- 5 урок** – 12.10 – 12.50

II-га зміна

3-4-ті класи

- 1. урок** – 13.00 – 13.40
- 2. урок** – 14.00 – 14.40
- 3. урок** – 14.50 - 15.30
- 4. урок** – 15.40 – 16.20
- 5. урок** – 16.30 – 17.10
- 6. урок** – 17.20 - 18.00

Керуючись Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 2205 від 25 вересня 2020 року, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394.

Міністерство охорони здоров'я видало наказ від 01.08.2022 року №1371 щодо зміни до санітарного регламенту МОЗ для закладів освіти. Таким чином, в умовах воєнного стану, для учнів, які перебуваючи за кордоном здобувають освіту у другу зміну, початок занять повинен бути не пізніше 16:00 години. Варто нагадати, що для учнів 1-4 класів, які здобувають освіту перебуваючи за кордоном, допускається організація дистанційної форми навчання у другу зміну під час воєнного стану. Окрім того, у відповідних змінах до регламенту зазначається, що тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

- 1-2 класів — 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 — по 20 хвилин;
- 3-4 класів — 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 — по 30 хвилин, або 4 — по 20 хвилин;
- 5-6 класів — 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 — по 35 хвилин, або 4 — по 25 хвилин;
- 7-9 класів — 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 — по 40 хвилин, або 4 — по 30 хвилин, або 5 — по 25 хвилин;
- 10-11 класів — 3 навчальних занять по 45 хвилин або 4 — по 35 хвилин, або 5 — по 30 хвилин, або 6 — по 25 хвилин

Реалізація варіативної складової навчального плану**Початкова школа****1-2 класи**

Додаткові години розподілені наступним чином:

Індивідуальні заняття – по 1 год

Спецкурс «Морально-етичне виховання» - по 1 год у 2-х класах

3-4 класи

Додаткові години розподілені наступним чином:

Індивідуальні заняття – по 1 год

Основна школа**5-9 класи**

Години варіативної частини розподілені наступним чином:

Українська мова - по 0,5 год у 6-х класах;

- по 1 год у 7-8-9-х класах

Українська мова (факультативний курс «Шкільна риторика») – по 1 год у 5-х класах;

Етика (факультативний курс) – по 1 год в 5- 6-х класах;

Українська мова (факультативний курс «Правопис української мови») – по 1 год в 6-х класах;

Українська мова (факультативний курс « Сучасна літературна мова: морфологія») – по 1 год в 7-х класах;

Українська мова (курс за вибором «Практикум з правопису української мови») - по 1 год у 8-9-х класах;

Старша школа**10 – 11 класи**

Години варіативної частини розподілені наступним чином:

Українська мова – по 2 години на профільне вивчення у 10-х та 11-му класах;

Українська література – по 2 години на профільне вивчення у 10-х класах;

Історія України – 1,5 год на профільне вивчення в 11-му класі;

Зарубіжна література – по 1 год у 10-х та 11-му класах;

Інформатика – по 1,5 год у 10-х та 11-му класах;

Технології – по 1,5 год у 10-х та 11-му класах;

Математика – по 1 год в 10-х класах; 1,5 год в 11-му класі;

Українська мова (факультатив «Ділова українська мова») – 1 год в 11-му класі.

Математика (факультатив «Методи розв'язування рівнянь, нерівностей їх систем») – 1 год в 11-му класі

Структура 2022/2023 навчального року
по Біляївському ліцею №3

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань.

Навчальні заняття організувати за **семестровою системою**:

I-ший семестр з 01 вересня по 30 грудня 2022 року (включно);

II-гий семестр з 16 січня по 31 травня 2023 року (включно).

Канікули для учнів провести у такі строки:

осінні з 22 жовтня по 30 жовтня 2022 року (включно);

зимові з 31 грудня 2022 року по 15 січня 2023 року (включно);

весняні з 25 березня по 02 квітня 2023 року (включно);

літні з 01 червня по 31 серпня 2023 року (включно).

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації (наказ МОН України від 07.01.2018 року № 1369, зареєстрованого у Мінюстиції України 02.01.2019 року № 8/32979), перелік предметів для проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової, основної та старшої школи, форму та терміни проведення МОН України буде затверджено додатково.

Вручення документів про освіту планується провести для випускників 9-х класів 15 червня 2023 року, 11-го класу – 28 червня 2023 року.

Інваріантна складова навчальних планів

Початкові класи

1-2 класи

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» для 1-2-х класів обрана Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко та відповідний навчальний план.

3-4 класи

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти» для 3-4-х класів обрана Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко та відповідний навчальний план.

Основні класи

5-ті класи

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

6-9 класи

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» для 5-9 класів основної школи з українською мовою навчання обрано Навчальний план закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання (таблиця 01).

Старші класи

10-11 класи

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» для 10-11-го класу з українською мовою навчання було обрано Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (таблиця 2);

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
за програмою О.Я.Савченка
Біляївського ліцею №3
на 2022/2023 навчальний рік

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік			
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Інваріантний складник				
Мовно-літературна	245 (7)	245 (7)	245 (7)	245 (7)
іншомовна освіта	70 (2)	70 (2)	105 (3)	105 (3)
Математична	140 (4)	140 (4)	175 (5)	175 (5)
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)
Технологічна	35 (1)	70 (2)	70 (2)	70 (2)
Інформатична				
Мистецька	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)
Фізкультурна*	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)
Усього	665+105 (19+3)	700+105 (20+3)	770+105 (22+3)	770+105 (22+3)
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	35 (1)	70 (2)	35 (1)	35 (1)
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805 (23)	875 (25)	910 (26)	910 (26)
Гранично допустиме тижневе/річне навантаження здобувача освіти	20/700	22/770	23 (805)	23 (805)

Додаток
до наказу МОН України
19.02.2021 №235

**Навчальний план
основної школи з українською мовою навчання
Біляївського ліцею №3
на 2022/2023 навчальний план**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		5 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Англійська мова	4
	Зарубіжна література	2
Математична	Математика	5
Природничка	Пізнаємо природу	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1
Громадянська та історична	Досліджуємо історію та суспільство	1
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		26+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, спецкурси	Факультатив з української мови «Шкільна риторика»	1
	Факультативний курс «Етика»	1
Гранично допустиме навантаження на учня		28
Всього		31

Таблиця 01
до наказу МОН України
від 20.04.2018 №405

Навчальний план
основної школи з українською мовою навчання
Біляївського ліцею №3
на 2022/2023 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		6	7	8	9
Інваріантна складова					
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, спецкурси	Українська мова	0,5	1	1	1
	Факультатив «Правопис української мови»	1	-	-	-
	Факультатив з етики	1	-	-	-
	Факультатив «Сучасна українська літературна мова: морфологія»		1	-	-
	Курс за вибором “Практикум з правопису української мови”	-	-	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня		31	32	33	33
Всього		32	33	33,5	35

Таблиця 2
до наказу МОН України
від 20.04.2018 №408
(у редакції наказу МОНУ
від 28.11.2019 №1493)

**Навчальний план
для 10-11-го класів
Біляївського ліцею №3
на 2022/2023 навчальний рік**

№ п/п	Навчальні предмети	Кіл-ть годин на тиждень у класах	
		10	11
1.	Українська мова	2	2
2.	Українська література	2	2
3.	Англійська мова	2	2
4.	Зарубіжна література	1	1
5.	Історія України	1,5	1,5

6.	Всесвітня історія	1	1
7.	Громадянська освіта	2	0
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
9.	Біологія та екологія	2	2
10.	Географія	1,5	1
11.	Фізика і астрономія	3	4
12.	Хімія	1,5	2
13.	Фізична культура	3	3
14.	Захист України	1,5	1,5
	Разом	24+3	23+3
Вибірково- обов'язкові предмети	Інформатика	1,5	1,5
	Технології	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси	Українська мова (профіль)	2	2
	Українська література (профіль)	2	-
	Математика	1	1,5
	Історія України	-	1,5
	Зарубіжна література	1	1
	Факультатив «Ділова українська мова»	0	1
	Факультатив з математики («Методи розв'язування рівнянь, нерівностей їх систем»)	0	1
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33
Всього		36	37

11. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

На виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету міністрів України від 15.09.2021 №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, виданого інклюзивно-ресурсним центром (ІРЦ), заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені 2 класи з інклюзивним навчанням, де навчаються 2 учня з особливими освітніми потребами.

Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі створені умови для:

- забезпечення безперешкодного доступу до будівель та приміщень закладу дітей з ООП;
- забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання;
- забезпечення відповідними педагогічними кадрами.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів закладів загальної середньої освіти з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Для учнів 7-А, 8-Б класів з інклюзивним навчанням навчальний план складено у відповідності до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент вчителя та інші) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.
2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення: її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;
3. Інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані інклюзивно-ресурсним центром).

Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів,

індивідуальну навчальну програму та за потреби індивідуальний навчальний план.

Частиною індивідуальної програми розвитку є **індивідуальний навчальний план**, який затверджується керівником закладу освіти та переглядається двічі на рік з метою коригування.

Протягом всього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби (практичним психологом, асистентом вчителя) закладу та педагогічними працівниками.

Практичний психолог школи надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Особливістю навчально-виховного процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. В індивідуальному навчальному плані передбачаються години для проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням висновку інклюзивно-ресурсного центру та типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку.

Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дітей з особливими освітніми потребами.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням їх інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

12. Додаток до робочого навчального плану на 2022/2023 навчальний рік

У 2022/2023 навчальному році відповідно до висновку про комплексну психолого - педагогічну оцінку розвитку дитини комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Біляївської районної ради від 19 липня 2019 року №25 здобуватиме освіту за інклюзивною формою навчання учениця 7-го класу **Костенко Анна**.

Додатковий робочий навчальний план розроблений на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», чинних Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти, Положення про ліцей, постанови Кабінету міністрів України від 15.09.2021 №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти».

Школа працює за навчальним планом:

- для 7-го класу - навчальний план основної школи з українською мовою навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №405 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», таблиця 01;

Для учениці з особливими освітніми потребами індивідуальний навчальний план не розробляється, враховуючи рекомендації комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Біляївської районної ради. Рекомендовано Типову освітню програму для закладів загальної середньої освіти адаптувати для навчання в умовах інклюзії (для дітей із затримкою психічного розвитку).

Навчання у класі за інклюзивною формою здійснюється за навчальними планами, програмами, підручниками, посібниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України для загальноосвітніх навчальних закладів.

Навчальний план

основної школи з українською мовою навчання

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		7
Інваріантна складова		
Мови і літератури	Українська мова	<u>3 (150)</u>
	Українська література	2 (70)

	Англійська мова	3 (105)
	Зарубіжна література	2 (70)
Суспільствознавство	Історія України	1 (35)
	Всесвітня історія	1 (35)
Мистецтво	Музичне мистецтво	1 (35)
	Образотворче мистецтво	1 (35)
Математика	Математика	4 (140)
Природознавство	Біологія	<u>1 (35)</u>
	Географія	<u>1 (35)</u>
	Фізика	<u>1 (35)</u>
	Хімія	<u>1 (35)</u>
Технології	Трудове навчання	1 (35)
	Інформатика	1 (35)
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1 (35)
	Фізична культура	3
Разом		25+3

Додаток до робочого навчального плану

У 2022/2023 навчальному році відповідно до Висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Біляївської районної ради від 18 липня 2019 року №23 здобуватиме освіту за інклюзивною формою навчання учень 8-го класу **Яковчук Данило**.

Додатковий робочий навчальний план розроблений на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», чинних Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти, Положення про загальноосвітній навчальний заклад, постанови Кабінету міністрів України від 15.09.2021 №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти».

Школа працює за навчальним планом:
для 8-го класу:

- за Типовими освітніми програмами спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами наказ МОНУ № 627 від 12.06.2018 року ; обрано навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей із з порушенням опорно-рухового апарату (таблиця 13).

Для учня з особливими освітніми потребами розробляється на основі робочого навчального плану індивідуальний навчальний план з урахуванням рекомендацій комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Біляївської районної ради.

Навчання у класі за інклюзивною формою здійснюється за навчальними планами, програмами, підручниками, посібниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України для загальноосвітніх навчальних закладів.

Робочий навчальний план
основної школи з українською мовою навчання
(для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		8 клас
Інваріантна складова		
Мови і літератури	Українська мова	3 (105)
	Українська література	2 (70)
	Англійська мова	3 (105)
	Зарубіжна література	2 (70)
Суспільствознавство	Історія України	1,5 (51)
	Всесвітня історія	1 (70)
Мистецтво	Мистецтво	1(70)
Математика	Алгебра	2 (70)
	Геометрія	2 (70)
Природознавство	Біологія	<u>1 (35)</u>
	Фізика	<u>1,5 (54)</u>
	Хімія	<u>1 (35)</u>
	Географія	<u>1 (35)</u>
Технології	Трудове навчання	1 (35)
	Інформатика	1 (35)
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1 (35)
Разом		25
Гранично допустиме навантаження на учня		25